

DOI: [10.32702/2307-2156-2020.5.62](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.5.62)

УДК 351.72

*У. Т. Лукашевська,
аспірант кафедри адміністративного та фінансового менеджменту,
Національний університет «Львівська політехніка»*

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

*U. Lukashevska
Postgraduate student of the Department of Administrative and Financial Management,
Lviv Polytechnic National University*

MAIN DEVELOPMENT TRENDS FINANCIAL TECHNOLOGIES IN UKRAINE

Проведено дослідження основних тенденцій розвитку фінансових технологій в Україні. Визначено, що фінансові технології - це інструмент, який допомагає компаніям, власникам бізнесу та споживачам краще керувати своїми фінансовими операціями, процесами та життям, використовуючи спеціалізоване програмне забезпечення та алгоритми, які встановлюються на комп'ютерах і все частіше на смартфонах. Встановлено, що розвиток фінансових технологій загалом, та середовища фінансово-технологічних продуктів зокрема, потребує структуризації на законодавчому та публічно-управлінському рівні напрямів діяльності фінтех компаній. Визначено, що фінансова система є вагомим інструментом державного регулювання економіки. Стійке економічне зростання потребує обґрунтування дієвих заходів бюджетно-податкової політики на основі впровадження сучасних фінансових важелів та механізмів. Дієвість запровадження інноваційних підходів розвитку економіки, фінансово-економічний потенціал країни залежать від якості та своєчасності управлінських рішень у всіх ланках фінансової системи.

Today, there are a number of companies in the global financial investment market that are representatives of the supply and demand sides and are directly involved in the implementation of financial support for investment and infrastructure projects. However, their activities would have been impossible without intermediaries who ensure the efficiency of this market, speed up and simplify the processes of concluding transactions, carry out analysis, provide consultations, information, insurance and other services. The combination of these companies and the activities they carry out forms the market infrastructure. A study of the main trends in the development of financial technologies in Ukraine has been carried out. Financial technology is used to describe technologies aimed at improving and automating the delivery and use of financial services. At its core, financial technology is a tool that helps companies, business owners and consumers better manage their financial operations, processes and lives using specialized software and algorithms that are installed on computers and increasingly on smartphones. Fintech has been identified as a tool that helps companies, business owners and consumers better manage their finances, processes and lives using specialized software and algorithms that are installed on computers and increasingly on smartphones. It has been established that the development of financial technologies

in general, and the environment of financial and technological products in particular, requires structuring the areas of activity of Fintech companies at the legislative and public administration level. It has been determined that the financial system is a significant instrument of state regulation of the economy. Sustainable economic growth requires substantiation of effective measures of fiscal policy based on the introduction of modern financial levers and mechanisms. The effectiveness of the introduction of innovative approaches to economic development, the financial and economic potential of the country depends on the quality and timeliness of management decisions in all parts of the financial system.

Ключові слова: фінансові технології; фінтех-продукти; тенденції розвитку; фінансова система.

Keywords: financial technologies; Fintech products; development trends; financial system.

Постановка проблеми. Сьогодні на світовому ринку фінансових інвестицій присутня низка компаній, які є як представниками сторін попиту та пропозиції та безпосередньо беруть участь у здійсненні фінансової підтримки інвестиційних та інфраструктурних проектів. Однак їх діяльність була б неможливою без посередників, які забезпечують ефективність цього ринку, прискорюють та спрощують процеси укладення угод, здійснюють аналіз, надають консультації, інформаційні, страхові та інші послуги. Поєднання цих компаній та діяльності, яку вони здійснюють, утворює інфраструктуру фінансового ринку.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблематику публічного управління розвитком фінансових технологій порушували у своїх наукових дослідженнях українські науковці, зокрема: О.П. Степаненко, М.С. Яценко, А.О. Бондаренко, Т.В. Писаренко, В.О. Корнівська, М.Ф. Криштанович, В.В. Коваленко та інші.

Постановка завдання. Основним завданням є визначення основних тенденцій розвитку фінансових технологій в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «фінтех» є аббревіатурою терміну «фінансові технології», що говорить про використання інноваційних технологій у фінансовій та ІТ сфері з ціллю покращення методик функціонування банківських та фінансових установ. Цей термін найбільш часто використовують при згадці про системи, котрі тісно контактують з механізмом переказу фінансових засобів, створенням портативних платежів, інвестиційною діяльністю, тощо [1].

Фінансові технології почали розвиватися разом з інтернетом наприкінці 1990-х років. Знакові компанії цієї епохи — нині найбільші fintech-корпорації світу PayPal і Ant Financial.

Фінансові технології застосовується для опису технологій, спрямованих на покращення та автоматизацію доставки та використання фінансових послуг. За своєю суттю фінансові технології - це інструмент, який допомагає компаніям, власникам бізнесу та споживачам краще керувати своїми фінансовими операціями, процесами та життям, використовуючи спеціалізоване програмне забезпечення та алгоритми, які встановлюються на комп'ютерах і все частіше на смартфонах.

Позитивними рисами фінансових технологій є:

- швидкість та зручність, наприклад, як у сфері надання адміністративних послуг, так і запровадження у державному секторі блокчейн технологій для проведення електронних референдумів, петицій, голосування та інших сервісів електронного урядування. Послуги Fintech зазвичай надаються через Інтернет, щоб користувачі могли отримати до них легший та швидший доступ;

- великий вибір. Споживачі отримують більшу можливість вибору товарів і послуг, оскільки їх придбання здійснюється дистанційно і не залежить від місця знаходження покупця;

- вигідніші умови на послуги. Фінтех-компаніям, як правило, не потрібно інвестувати у фізичну інфраструктуру (філії, мережа представництв), вони здатні запропонувати вигідніші умови надання своїх послуг споживачам аніж традиційними компаніями;

- більше персоналізованих продуктів. За допомогою цієї технології фінтех-компанії можуть збирати та зберігати більше інформації про клієнтів, що дозволить пропонувати споживачам більш персоналізовані товари чи послуги;

- щонайповніший перехід у "цифровий" формат супутньо сприятиме вирішенню питань як фінансової сфери (боротьба з таким явищем як ухиляння від сплати податків, корупція), так і інших проблем сфери публічного управління (удосконалення діяльності центрів надання адміністративних послуг, підвищення якості обслуговування тощо).

В сучасних умовах пандемії коронавірусу COVID-19 спостерігається значне зростання обсягів електронної комерції, зростання попиту на фінансові он-лайн продукти. Передумовами такого зростання є збільшення користувачів мобільних засобів комунікації, необхідністю соціального дистанціювання та

самоізоляції. Розвиток електронної комерції на вітчизняних теренах відбувається у відповідності до світових трендів.

Фінансова система є вагомим інструментом державного регулювання економіки. Стійке економічне зростання потребує обґрунтування дієвих заходів бюджетно-податкової політики на основі впровадження сучасних фінансових важелів та механізмів. Дієвість запровадження інноваційних підходів розвитку економіки, фінансово-економічний потенціал країни залежать від якості та своєчасності управлінських рішень у всіх ланках фінансової системи. Необхідним є створення відповідних умов для формування збалансованої фінансової системи, підвищення ефективності та результативності використання державних фінансів. Одним з найбільш вагомим інститутів забезпечення соціально-економічного розвитку країни є фінансова система, досягнення ефективних показників суспільного розвитку можливе при використанні інструментів виваженої фінансової політики.

Розвиток фінансових технологій загалом, та середовища фінансово-технологічних продуктів зокрема, потребує структуризації на законодавчому та публічно-управлінському рівні напрямів діяльності фінтех компаній.

Під фінтех-компаніями (англ. "FinTech") розуміють бізнес-структури, які, використовуючи ІТ інновації та фінансові технології, створюють конкуренцію фінансово-кредитним установам у їх традиційному розумінні. У цьому сегменті бізнесу присутні як потужні фінансові організації так і численні стартапи.

Структура діяльності фінтех в Україні представлена у таблиці 1.

Таблиця 1.
Структура діяльності фінтех в Україні [2-3]

Вид Фінтех	Частка у структурі, %	Трактування
Платежі та грошові перекази	31,6	Миттєвий переказ коштів за допомогою платіжних систем
Технології та інфраструктура	19,3	Сукупність методів, систем, засобів які на базі інформаційної інфраструктури забезпечують процеси розробки, поширення, зберігання, використання та захист інформаційних ресурсів.
Кредитування	14	Кошти та матеріальні цінності, які надаються кредитором у користування позичальнику на певний строк та під %.
Маркетплейси	7	Посередники між продавцем та покупцем, які забезпечують необхідну платформу для надання послуг електронної комерції.
Іншуртех	5,3	Впровадження в страхову галузь ІТ-інновацій.
Діджитал та необанки	5,3	Новий формат ринку праці обслуговують онлайн банки без відділень.
Управління фінансами	5,3	Процес перерозподілу фінансових ресурсів між суб'єктами фінансової системи, залучення фінансових ресурсів.
Мобільні гаманці	5,3	Програма яка дозволяє здійснювати платежі з будь якого гаджету.
Блокчейн	3,4	База даних яка зберігає записи, у якій дані захищені від підробки.
Криптовалюти	1,75	Вид цифрової валюти, облік якої заснований на шифруванні і застосуванні різних методів захисту.
Регтех	1,75	Інноваційний напрям який дозволяє швидко адаптувати бізнес до змін законодавства та умов ринку.

Сучасні тенденції розвитку публічно-інформаційної системи фінтех продуктів змушують фінансові установи, зокрема банки, застосовувати інноваційні технології у власній діяльності. На сьогодні дана галузь є найбільш популярною інновацією та постійно розвивається. Якщо скористатись даними системи «Google Trends» можна проаналізувати популярність пошукового запиту «fintech» у період з 2015 по 2020 роки, що свідчить про постійне зростання популярності даного бізнесу [3].

В Україні більшу частину послуг займають саме грошові перекази, проте зовсім відсутні послуги штучного інтелекту, B2B стартапів тощо. Але для більшої частини банків зростання ринку Fintech є приводом для переживань. Ще у 2016 р. широкого розголосу набула заява про те, що "фінтех є прямою загрозою банківській системі США" та що "банки не в змозі змагатися з цією галуззю, яка розвивається" [4].

[tech_in_Ukraine_2018_en.pdf&usg=AOvVaw1ETTg1i6MpAGKbxjEsfBZC](#) (Accessed 10 May 2020). Zvit "FINTEKH V UKRAYINI" v ramkakh Proektu "Transformatsiya finansovoho sektoru" URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjPkIeCwO3sAhUEiYsKHeBHBfcQFjAAegQIARAC&url=https%3A%2F%2Fdata.unit.city%2Ffintech%2Ffgt34ko67mok%2Ffin>
[tech_in_Ukraine_2018_en.pdf&usg=AOvVaw1ETTg1i6MpAGKbxjEsfBZC](#)

3. lekseyenko, L. M. (2016), "Financial technologies to ensure the stability of the insurance market in the context of economic security", Nauk. visn. Xerson. derzh. un-tu, vol. 19, no. 1, pp. 126–130.

4. Gromova T. (2016) (2016), "Who will eat the world's banks", Vlast` deneg, vol. 5 (442), available at: <http://www.dsnews.ua/future/ktosest-mirovye-banki-04052016111700> (Accessed 10 May 2020).

5. Digital Transformation Institute (2019), "In Kiev, presented the study "Digital Transformation Readiness", available at: <https://www.imena.ua/blog/digital-transformation-readiness/> (Accessed 10 May 2020).

Стаття надійшла до редакції 20.05.2020 р.